

Sosiaaliturvakomitean kokous 10.5.2021

Teams-etäkokous

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kokouksen asialista

09:00	1. Kokouksen avaus ja ohjelma
	2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
	3. Komitean kokous- ja työsuunnitelma
09:10	4. Raportti 1: Sosiaaliturvan monimutkaisuus (Kirsi Päivänsalo)
09:25	5. Raportti 2: Ansiotyön ja sosiaaliturvan yhteensovittaminen (Marjaana Maisonlahti)
09:40	6. Raportti 3: Viimesijainen turva, perusturva ja asuminen (Mikko Horko)
09:55	7. Raportti 4: Palvelujen ja etuuksien yhteensovittaminen (Raimo Antila)
10:10	8. KESKUSTELU I
10:40	TAUKO
10:50	9. Raportti 5: Sosiaaliturvan valinnat ja perusperiaatteet (Essi Rentola)
11:05	10. Puheenjohtajiston luonnos kannanottojen rakenteeksi: Lähetekeskustelu (Pasi Moisio)
11:20	9. KESKUSTELU II
11:50	12. Työkokouksen 24.5. aiheet ja muut asiat
12:00	13. Kokouksen päättäminen

Kokous- ja työsuunnitelma 2021

Toukokuun työkokous 24.5.

- Pienryhmätyöskentely, aiheena keskeiset ratkaistavat ongelmat
- Keskustelu jatkovalmisteluun otettavista ongelmista, mahdolliset toimeksiannot jaostoille

Syyskuun kokous 6.9.

Lokakuun työpaja 4.10.

Lokakuun kokous 11.10.

Marraskuun työpaja 8.11.

Marraskuun kokous 29.11.

Raportti 1: Sosiaaliturvan monimutkaisuus

Kirsi Päivänsalo

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Monimutkaisuutta aiheuttavina tekijöinä on pidetty mm. seuraavia

- Etuuksia on paljon ja niissä jokaisessa on omat määräytymisperusteensa
- Etuuksien tulokäsitteet eroavat toisistaan
- Etuuksien perhesuhteita ja muita läheissuhteita koskevat käsitteet eroavat toisistaan
- Etuuksien haku- ja maksuajankohdat eroavat toisistaan
- Sosiaaliturvan toimijoiden asiointipalvelut ovat erillisinä hajanaisia
- Sosiaaliturvan toimeenpanossa tarvittava tieto ei riittävästi kulje viranomaisten välillä

Tehdyistä selvityksistä ja työn etenemisestä

- Raportissa kerrotaan syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana tehdyistä selvityksistä sekä hallintojaoston alaisen, toimeenpanon kysymyksiä ja digitalisaation mahdollisuuksia käsittelevän asiantuntijaryhmän työstä
- Käytössä olevat selvitykset kuvaavat problematiikkaa, mutta konkreettisten kehittämiskohteiden valinta ja mahdollinen priorisointi edellyttää työn jatkamista (jatkotyöstämistä ja todennäköisesti lisää selvitystyötä) – tämän työn suuntaamiseksi toivotaan komitean kannanottoja

Raportin keskeisiä kysymyksiä (1/3): tarve tehdä strategisia valintoja työn pohjaksi

- Hallintojaoston toimeksiannossa mm.: etuuksien käsitteistön ja maksuajankohtien yhtenäistäminen (tarkastellaan mm. perhe- ja tulokäsitteitä); hakemisprosessin yksinkertaistaminen; digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämisen kehittäminen etuus- ja palvelujärjestelmän toimeenpanossa tietosuoja huomioiden; tietojärjestelmien kehittämistarpeiden selvittäminen
- Laajasti jaettu näkemys: turvan monimutkaisuutta olisi hyvä vähentää
- toisaalta keskusteluissa esiin myös varauksellisuutta sen suhteen, että esimerkiksi turvan sisällöt (kohdentuminen) voisivat samalla muuttua
- Monimutkaisuuden lähteitä ja sen lieventämisen keinoja on toimeenpanon tasolla tunnistettu. Keskeisenä nähdään digitalisaation edistäminen.

Työn suuntaamiseksi olisi tarve käydä vielä keskustelua eri näkökohtien yhteen sovittamisesta (mm. suhtautumisesta turvan sisällöllisiin muutoksiin)

Raportin keskeisiä kysymyksiä (2/3): tarve tehdä strategisia valintoja, jatkoa

- Sosiaaliturvan sisältöä koskevien säännöksiä muuttaminen merkitsee samalla oikeuksien sisällön (turvan kohdentumisen) muuttumista
- Syyperusteisen turvan sisältöjen muuttamista voidaan ajatella ”lainsäädännöstä muodostuvan palapelin uudelleen kokoamisena” – tässä ratkaistava sekä sisällöllisiä että teknisempiä kysymyksiä
- Millaisia ja miten laajoja muutoksia lähtökohtaisesti pidettäisiin hyväksyttävänä? (esim. periaatteelliset kysymykset, kansalaisten asema) – Valintojen kannattaisi määrittää selvitystyön suuntaamista, ja valinnat myös määrittävät uudistamistyön tuloksia

Raportin keskeisiä kysymyksiä (3/3): toimeenpanon monimutkaisuus

- Toimeenpanon monimutkaisuutta aiheuttavat useat toisiinsa kytkeyvät mekanismit, joiden vaikutusta raportissa kuvataan:
 - rakenteellinen monimutkaisuus (toimeenpanon jakautuminen eri toimijoille omine tehtävineen)
 - toimeenpanevien organisaatioiden välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon toimimattomuus
 - sähköisten asiointipalvelujen hallintolähtöisyys (asiakaslähtöisyyden puutteet)

Kiitos!

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Raportti 2: Ansiotyön ja sosiaaliturvan yhteensovittaminen

Marjaana Maisonlahti

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ansio työn ja sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevan raportin rakenne toukokuussa 2021

Johdanto	Ansio työn ja sosiaaliturvan yhteensovittamisen käsitelmääritelmä ja taustasyyt	Ongelma tutkimuksessa ja kv-verailussa	Ongelman syiden analyysi	Ongelma ihmisten elämäntilanteiden valossa
• Raporttien rajat ylittävien ongelmien käsittely • Eräät epäsuorasti raportin aihetta koskevat ongelmat ja niiden käsittely	• Käsitteiden määrittely, rajanveto TA- jaoston raportin kanssa • Katsaus niihin taustatekijöihin, jotka vaikuttavat nykyisessä lainsäädännössä ja joihin ratkaisut kytkeytyvät	• TA-jaosto ja tutkijaverkosto	• Komitean jäsenten ja sen pysyvien asiantuntijoiden ongelmia koskevien kuvausten konkretisointi • Ongelmien syiden analyysi	• Esimerkit tilastotiedoista ja elämäntilanteita koskevista kuvauksista

Ongelman syiden analyysi

- Komitean ja sen pysyvien asiantuntijoiden toteamat ansiotyön ja sosiaaliturvan yhteensovittamisen ongelmat voidaan jakaa seitsemään kokonaisuuteen:
 1. Työelämän muutos
 2. Yrittäjyys ja sosiaaliturva
 3. Sosiaaliturvajärjestelmän kannustavuus
 4. Opiskelu opintotuella
 5. Sosiaaliturvajärjestelmän monimutkaisuus ja pirstaleisuus
 6. Työkyvyttömyyden perusteella maksettavat etuudet ja osittainen työskentely
 7. Muita kannustinloukkuteemoja

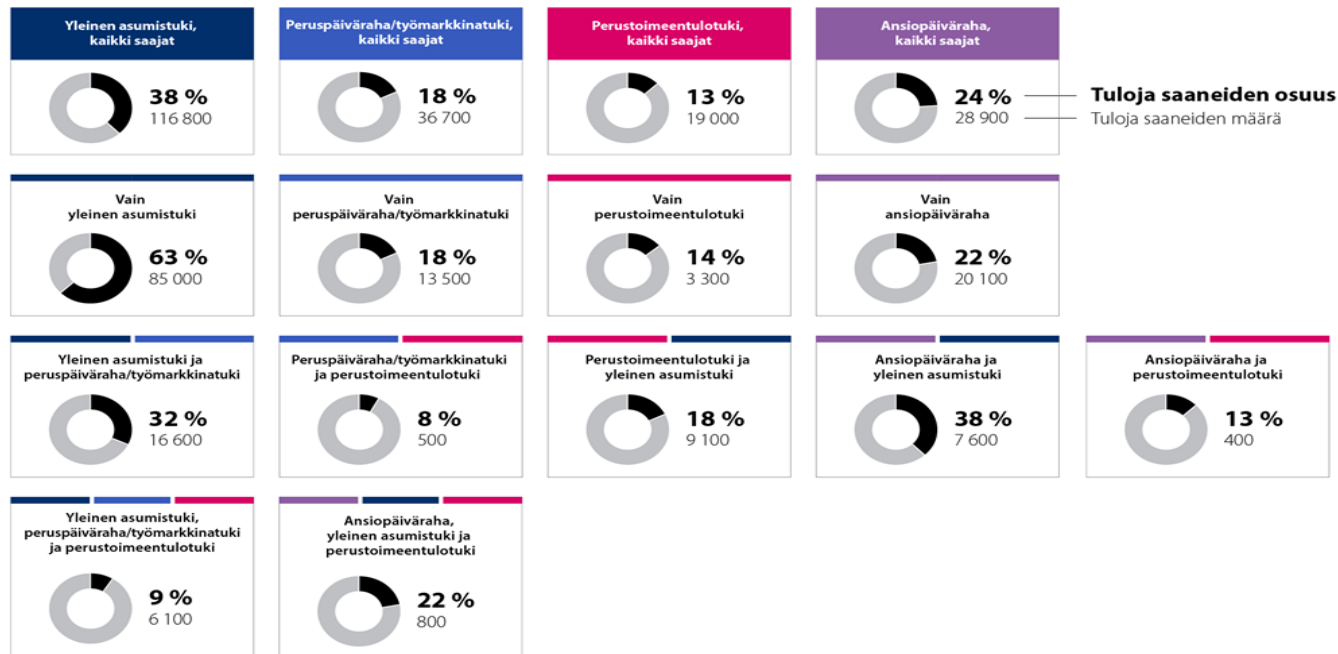
Ongelma tilastojen valossa

- Raportin lähtökohta on ongelmalähtöinen, joten raportti ei käsittele nykyjärjestelmän toimivia puolia samalla tarkkuustasolla kuin ongelmia
- Kokonaiskuvan muodostamisen tueksi raporttiin tuotetaan tilastotietoa yhteensovittamista koskevista tilanteista
 - Nyt raportissa käsitelty erityisesti työttömyysturvaa ja opintotukea sekä niitä täydentävinä asumistukea ja perustoimeentulotukea, seuraavassa raportissa lisätään myös työkyvyttömyysetuuksien ja ansiotyön yhdistämistä koskevaa tilasto- ym. tietoa

Keitä yhteensovittaminen koskee?

Palkka- ja yrittäjätulojen yleisyys yleisen asumistuen, työttömyysetuuksien ja perustoimeentulon saajilla

Osuus 18–64-vuotiaista etuuksien saajista helmikuussa 2020*

*Saanut jotain kolmesta etuudesta, mutta ei opintorahaa. Perustoimeentulotuen ja yleisen asumistuen saajiksi huomioitu hakijat ja heidän puolisonsa. Henkilö on laskettu palkka- ja yrittäjätulojen saajaksi, jos hänen tuloinaan on huomioitu palkka- tai yrittäjätuloja yleisessä asumituessa tai perustoimeentulotuessa tai hän on saanut työtulojen perusteella soviteltua työttömyysetuutta.

Ongelma ihmisten elämäntilanteiden valossa 1/2

- Valikoiduista ongelmista tehdään kuvaus yksilön näkökulmasta
 - Esittämistapa tuo esiin yhteyden monimutkaisuutta koskevaan raporttiin
 - Esittämistapa tekee mahdolliseksi myös etuuden tarkoituksen ja sen tavoitteiden huomioimisen kuvauksissa
- Esimerkkinä on aloittavan yrittäjän tilanne, jossa yritystoiminnan pää- tai sivutoimisuutta ei arvioida ensimmäisen 4 kuukauden aikana
 - Työttömyysturvassa taustalla on ollut tavoite kannustaa työttömiä **aloittamaan** yritystoimintaa
 - Tehty valinta, että muutos ei koske työssä ollessa aloitettua yritystoimintaa
 - Valinta perustuu taloudellisiin vaikutuksiin
 - Työnhakija saa mainitulta ajalta (soviteltua) työttömyysetuutta yritystoiminnan estämättä
 - Samassa yhteydessä ei muutettu asumistukea ja toimeentulotukea koskevia säännöksiä

Tapausesimerkki 1.

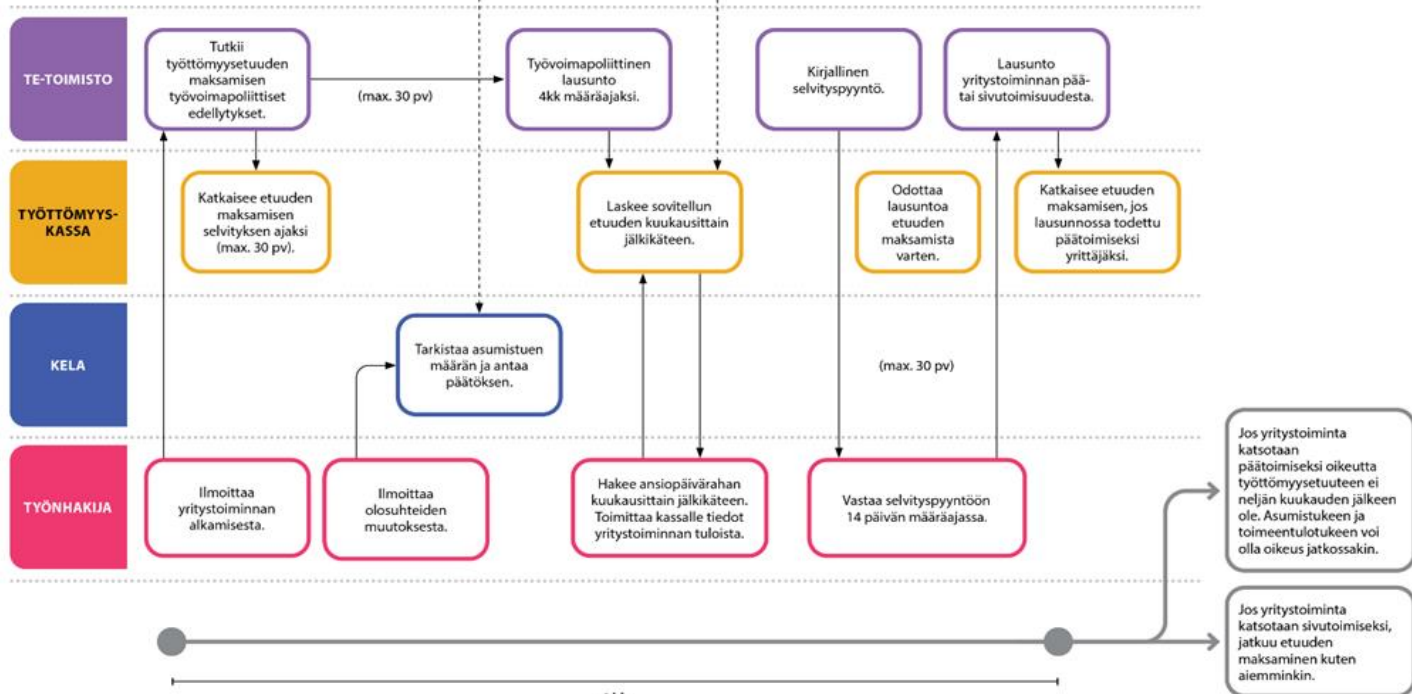
Toimeentuloriski, kun yritystoiminnan aloittaa työttömänä

TE-toimisto tutkii yritystoiminnan aloittamispäivän ja onko toiminta uutta työttömänä aloitettua yritystoimintaa.

Yritystoiminnasta ansaitut tulot huomioidaan työttömyysturvassa ja asumistuessa. Työttömyysturvassa tulot huomioidaan kuukausittain todellisten ansioiden mukaan. Asumistuki määräytyy yrittäjän itse ilmoittaman YEL-työtulon mukaan.

Yritystoiminta katsotaan päätömiseksi, jos se on laajuudeltaan sellaista, että se on esteenä kokoaikatyön vastaanottamiselle. Oleellista arvioinnissa on toimintaan käytetty työaika, ei esimerkiksi ansaitut tulot.

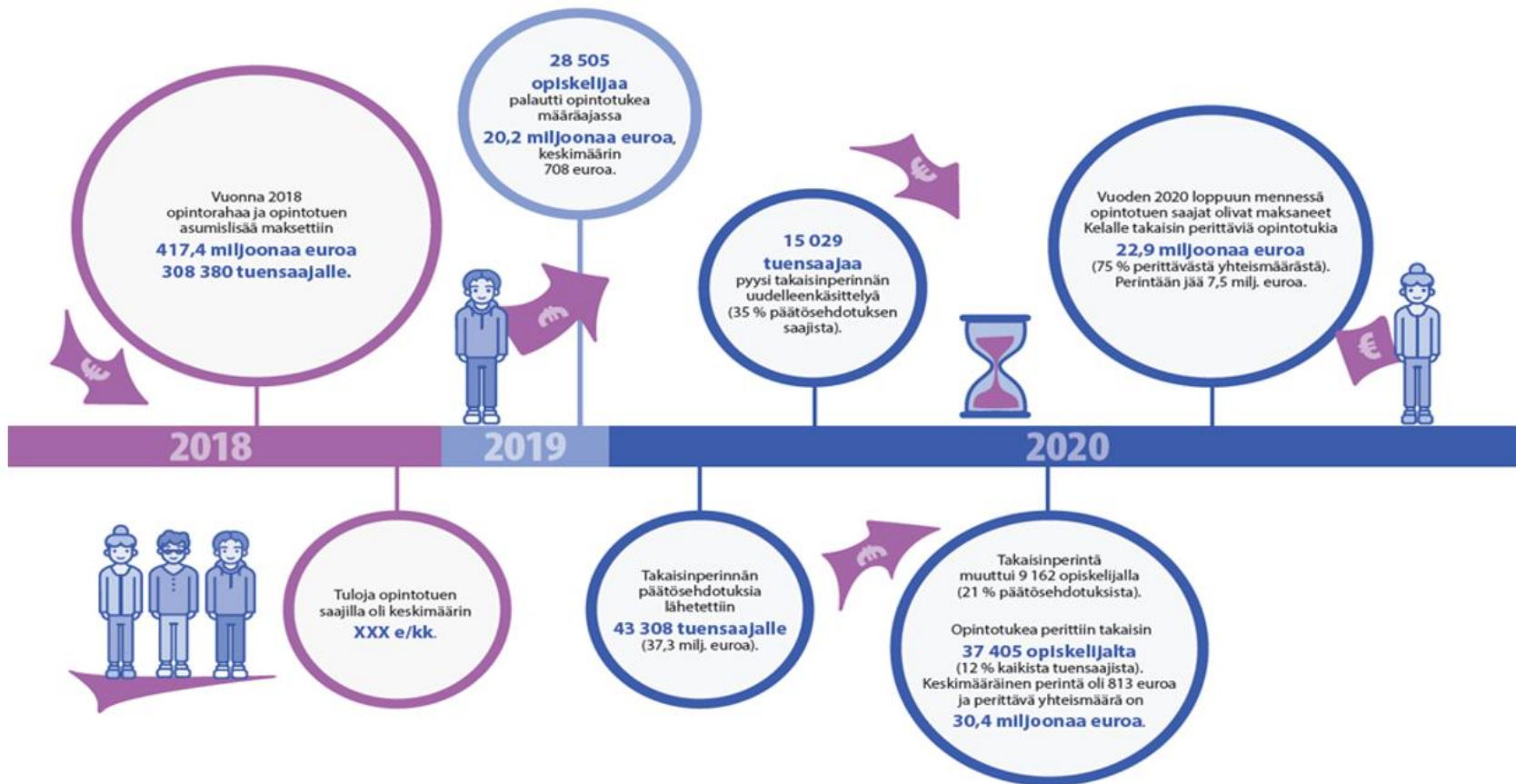
Arvioinnissa hyödynnetään tietoa yritystoiminnan todellisesta työmäärästä neljän ensimmäisen kuukauden ajalta. Yrittäjän työaikaa ei seurata. Jos muuta näyttöä työmäärästä ei ole saatavilla, perusteena voidaan käyttää työnhakijan omaa selvitystä työmäärästä. TE-toimisto saattaa vaatia ulkopuolista näyttöä toiminnan laajuudesta.

Ongelma ihmisten elämäntilanteiden valossa 2/2

- Toisena esimerkkinä on opintotukea saavan tilanne
 - Opintotuen perustana on tavoite kannustaa nopeaan valmistumiseen
 - Opiskelija voi saa vuositulorajan verran tuloja milloin vain kalenterivuoden aikana
 - esim. yhdeksän tukikuukauden vuosituloraja on 12 498 euroa
 - Tulovalvontaa tehdään verotustietojen perusteella
 - Jos vuositulot ovat suuremmat kuin vuosituloraja, peritään opintorahaa takaisin

Opintotuen tuloseuranta 2018-2020

Raportti 3: Viimesijainen turva, perusturva ja asuminen

Mikko Horko

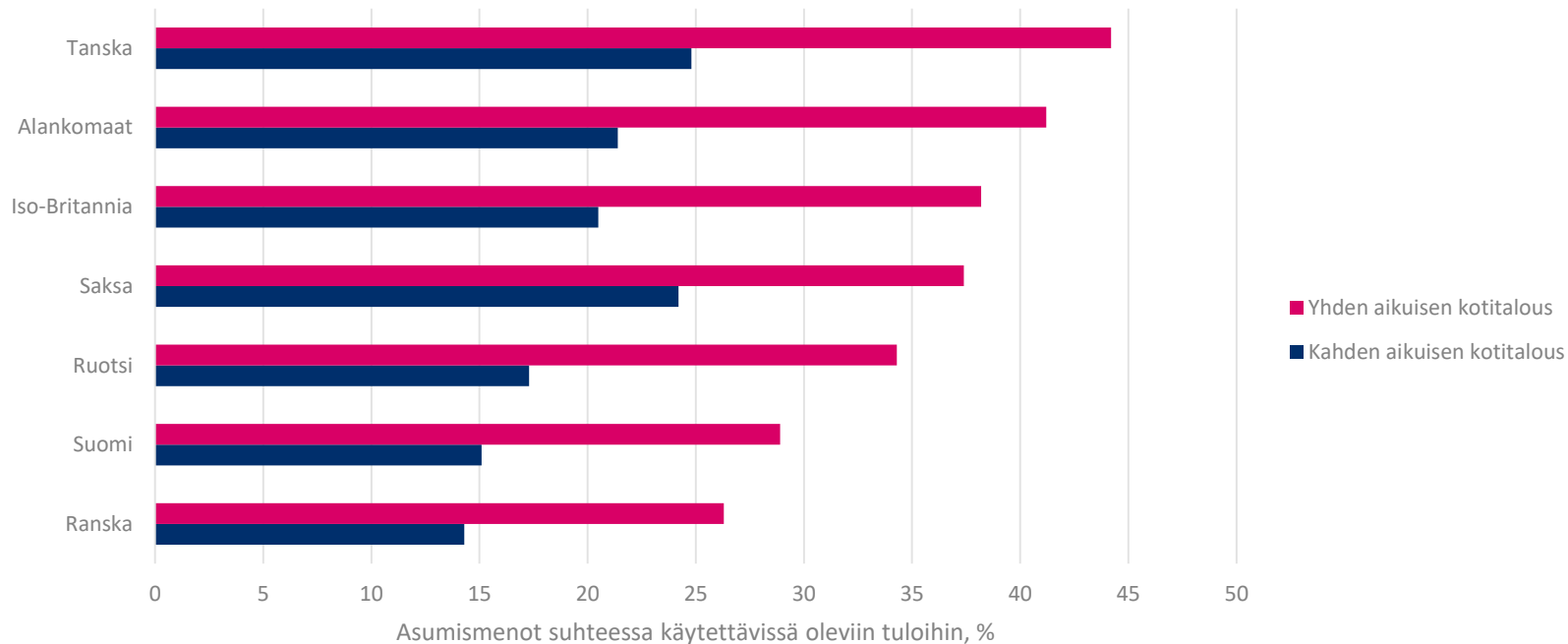
Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Toimeentulotuen pitkäaikainen käyttö

- Reilu neljännes toimeentulotuen saajista (28%) saa tukea pitkäaikaisesti eli vähintään 10 kuukautta vuoden aikana. Osuus on lisääntynyt hieman vuodesta 2006, jolloin se oli 24%
- Etuusjärjestelmän näkökulmasta toimeentulotuen pitkäaikainen käyttö syntyy pääasiassa kahdesta syystä: ensisijaisten etuuksien aukoista (tulottomat) ja toisaalta matalasta tasosta suhteessa asumismenoihin ja toimeentulotuen perusosaan (etuuksien päällekkäisyys)
 - Koska keskeiset perusturvaetuudet ovat sidottu hintaindeksiin lapsilisää lukuun ottamatta, perusturvaetuuksien ostovoima ei ole laskenut pitkällä aikavälillä, vaan osittain jopa noussut (Perusturvan riittävyyden arviointiraportit 2011, 2015, 2019)

Asumismenot Suomessa ja vertailumaissa

Asumismenot toimeentulotuen aiheuttajana

- Yleisessä asumistuessa korvataan enintään 80 % huomioon otettavista asumismenoista
 - Keskimäärin yleinen asumistuki on kuitenkin noin puolet todellisesta vuokrasta
 - Yleisen asumistuen saajista 27 % sai myös toimeentulotukea tammikuussa 2020
 - Monille perusturvan saajille syntyy lähtökohtaisesti oikeus toimeentulotukeen kohtuullisillakin asumismenoilla
- Asumisen tukemisen kokonaisuus kaipaasi enemmän ja avoimempaa keskustelua kohtuullisen ja tarpeellisen asumisen tasoista ja siitä, miten eri tukimuotojen pitäisi noihin tasoihin suhtautua
 - Kenelle, millaista, missä?

Toimeentulotuki perusturvan sijasta

- Toimeentulotukea ns. tulottomana pitkään saaneita on n. 10 000 henkilöä
- Henkilöt eivät täytä ensisijaisten etuuksien (työttömyysturva, opintotuki tai työkyvyttömyysetuudet) tavoitteisiin liitettyjä ehtoja moninaisista syistä
 - Taustalla voi olla henkilöiden toimintakyky ja toisaalta omat tietoiset valinnat
 - Keskeinen elementti on henkilöiden tavoittamiseksi ja tukemiseksi tarjolla olevien palveluiden riittävyys ja toimeenpanorakenteen toimivuus
 - Toimeentulotuki on viimesijainen harkinnanvarainen tukimuoto ja osa sosiaalihuollon kokonaisuutta
 - Osa nyt tunnistetuista ongelmista on alkukesästä työnsä päättävän toimeentulotukea uudistavan työryhmän työssä parhaillaan pohdittavana olevia keskeisiä kohtia
 - Sosiaaliturvajärjestelmän ja toimeentulotuen tavoitteiden kannalta toimeentulotuen ei tulisi muodostua kenenkään pääasialliseksi tulonlähteeksi pitkäksi aikaa
- Jatkotyössä on pohdittava millä keinoin perusturvan kattavuutta voidaan lisätä

Raportti 4: Palvelujen ja etuuksien yhteensovittaminen

Raimo Antila

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yhteensovittamisen tavoitteita

- Mitä palvelujen ja etuuksien yhteensovittamisella tarkoitetaan? Mitä yhteensovittamisella tavoitellaan?
 - Etuuksilla turvataan toimeentuloa tarvittaviin ja tavoitteellisiin palveluihin osallistumisen ajalta
 - Palveluilla ehkäistään etuuskausien pitkittymistä
 - Tavoitteena yksilön elämäntilanteen kannalta myönteinen muutos (esim. aktiivisuus, osallisuus, työllisyys), joka vastaavasti edistää myös yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tavoitteita
 - Kokonaisuutena sosiaaliturvajärjestelmän vaikuttavuus ja kestävyys

Yhteensovittamiseen vaikuttavia tekijöitä

- Sosiaaliturvaan kuuluvilla palvelu- ja etuusjärjestelmillä on erilaiset
 - Tarkoitukset, tavoitteet ja toimintalogiikat
 - Oikeudelliset lähtökohdat (PL 19 § ja palvelu- ja etuuslainsäädäntö)
- Tarkastelussa mm. seuraaviin tavoitteisiin kytkeytyvät työikäisten palvelut ja etuudet:
 - Toiminta-, työ- ja opiskelukyky
 - Osallistuminen, elämänhallinta
 - Työllistyminen, työssä jatkaminen, työhön paluu

Palvelu- ja etuusjärjestelmään sekä palvelu- ja etuusprosesseihin liittyvät ongelmat yksilön ja yhteiskunnan näkökulmista tarkasteltuina

Yksilö	Yhteiskunta
Sosiaaliturvajärjestelmän tuottamat haasteet/ongelmat: • Palveluja ja etuuksia on vaikea hahmottaa (mihin oikeus, milloin, mistä voi saada) • Yksilö ei koe hyötyvänsä palveluihin osallistumisesta (systemaattisuus, suunnitelmallisuus ja kannusteet puuttuvat) • Sopivia palveluja ei tarjota oikea-aikaisesti	Sosiaaliturvajärjestelmän tuottamat haasteet/ongelmat: • Taustalla ovat palvelu- ja etuusjärjestelmien erilaiset lähtökohdat ja toimintalogiikat • Palvelujen järjestämiseen ei ole olemassa riittäviä kannustimia tai velvoitteita • Organisaatioiden (toimijatahojen) yhteistyölle ei ole asetettu yhteisiä tavoitteita • Toimintaa ei kohdenneta ja kehittäminen on pistemäistä
Prosessien ja toimintatapojen tuottamat haasteet/ongelmat: • Palvelun tai etuuden tarvetta ei tunnisteta eikä palveluihin ohjata • Organisaatiot (toimijatahot) toimivat siilomaisesti (omista lähtökohdistaan) • Tiedot eivät siirry joustavasti (yksilö – toimijataho, toimijataho – toimijataho, toimijataho – yksilö)	Prosessien ja toimintatapojen tuottamat haasteet/ongelmat: • Organisaatiot (toimijatahot) eivät tunne tai tunnista toisten toimijoiden palveluja ja etuuksia • Yhteistyöverkostot ja -kanavat toimijoiden välillä puuttuvat • Tiedonsiirtymisessä ja -hallinnassa sekä tietopohjien yhdistämisessä on ongelmia

Etuus- ja palvelupolun ”sudenkuopat”

Tiedon siirtyminen ja -hallinta

Yhteistyö ja yhdessä tekeminen

Henkilön palvelutarpeeseen vastaaminen oikeanlaisella ja -syvyisellä asiantuntijuudella

Informaatio ja osaaminen

Elämäntilanteiden erilaisuus
– Henkilöillä erilaisten etuus- ja palvelupolkujen tarve

Tukemisen jatkuvuuden varmistaminen, tarvitseeko henkilö vielä muita etuuksia ja/tai palveluja

”Väärille” etuuksille ja/tai palveluihin ohjautuminen

Siilomaiset toimintatavat, osaaminen, toiminnan priorisoinnin tarve

ELÄMÄNTILANNE- MUUTOS,

jossa henkilö tarvitsee yhteiskunnan tukea (etuuksia ja/tai palveluita)

TIETÄMYS

Mistä saan tarvitsemani tuen?
Mitä minun tulee tehdä?

TUNNISTAMINEN

Etuus- ja palvelutarpeet jäävät tunnistamatta. Palveluja ja etuuksia ei tunneta tai niihin ei osata ohjata. Tunnistaminen on satunnaista systemaattisuuden sijaan.

Tukea tarvitseva ei tunne etuuksia tai palveluja, eikä osaa hakeutua niiden piiriin.

OIKEA-AIKAISUUS

Etuus- ja palvelutarpeet tunnistetaan, mutta tuen järjestäminen ei ole oikea-aikaista, etuus ja/tai palvelu ei ole oikea tai henkilö ei kykene ottamaan niitä vastaan.

Tukea tarvitseva ei saa tarvitsemiensa etuuksia tai palveluita.

VAIKUTTAVUUDEN SEURANTA JA JATKON VARMISTAMINEN

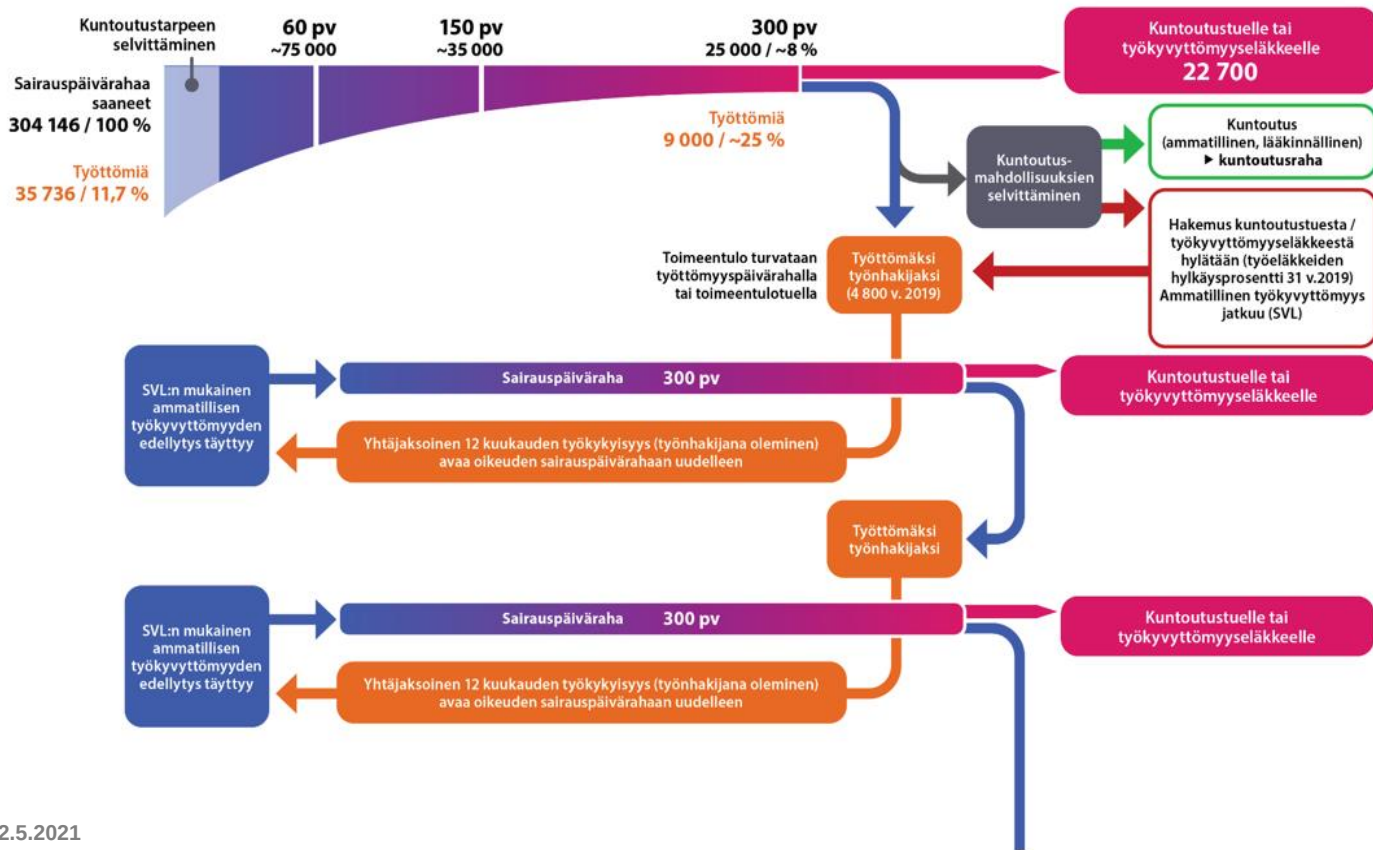
Ei varmistuta siitä, että etuudet ja / tai palvelut tukevat henkilöä. Käynnistetyt tukitoimenpiteet eivät edistä yhdessä asetettuun tavoitteeseen pääsemistä

Järjestettävät etuudet ja palvelut eivät ole tarkoituksenmukaisia, ne eivät ole vaikuttavia tai henkilö ei kykene osallistumaan niihin (elämäntilanteessa tai ympäristössä olevat estävät seikat).

Suoritetaan vain välttämätön. Henkilön kokonaistilanteen kehittymistä ei seurata (tarvitseeko muitakin tukimuotoja), eikä järjestettyjen tukien vaikuttavuutta seurata.

Työkyvyttömyys ja toimentulon turvaaminen

KESKUSTELU 1:

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TAUKO 10 minuuttia

Raportti 5: Sosiaaliturvan valinnat ja perusperiaatteet

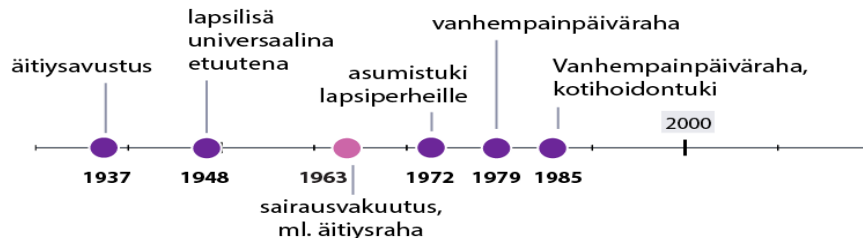
Essi Rentola

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Suomalaisen sosiaaliturvan aikajana

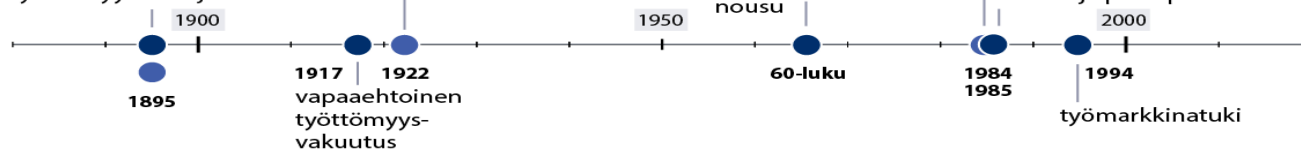
Perhe- ja sairausvakuutukset

Eläkevakuutus

tapaturmavakuutus
työväenyhdistysten omia
työttömyyskassoja

Työttömyys- ja työtapaturmavakuutukset

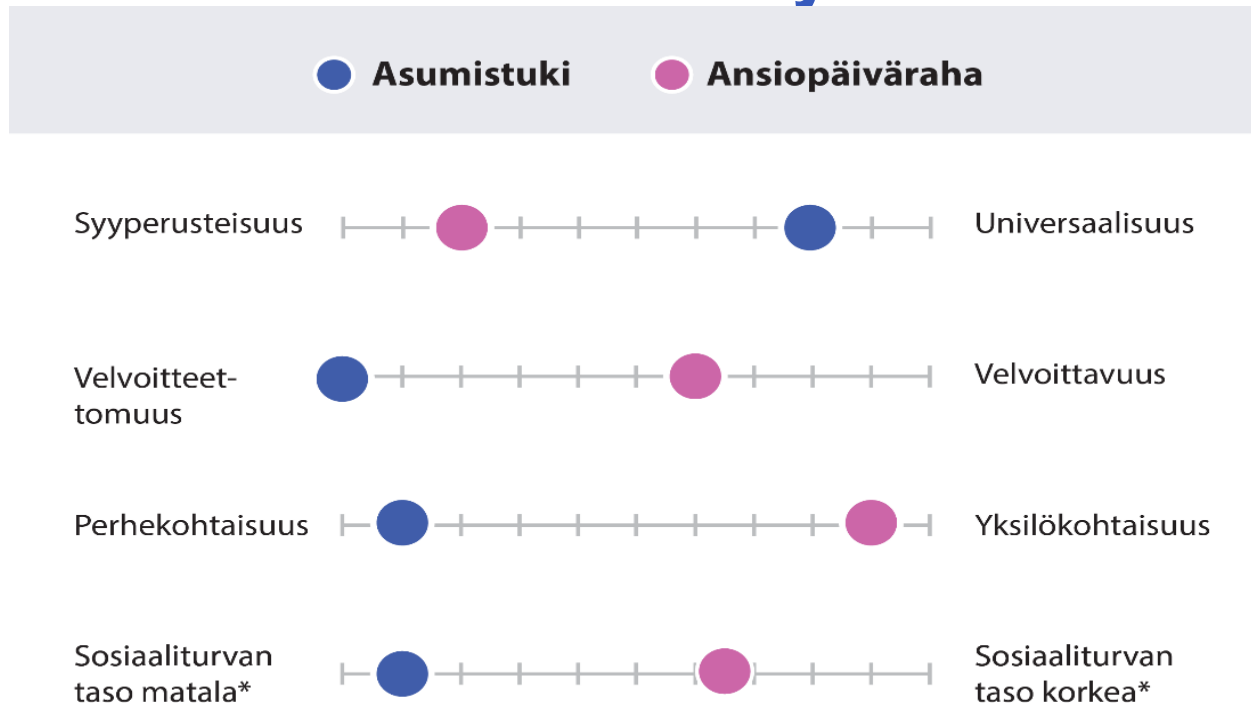
Sosiaaliturvan ihmis- ja perusoikeusperusta

Suomen perustuslaki (731/1999, perustuslaki), Suomea sitovat kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet, Euroopan unionin oikeus ja kahden- ja monenväliset sosiaaliturvasopimukset, joissa Suomi on osapuolena, asettavat oikeudellisia reunaehdoja sosiaaliturvan uudistamiselle.

Keskeisimmiksi tunnistetut valinnat

- Velvoitteellisuus
- Syyperusteisuus
- Yksilö-/perhekohtaisuus
- Sosiaaliturvan taso

Havainnollistus etuuksiin liittyvistä valinnoista

**sosiaaliturvan taso vaihtelee tuensaajien välillä*

Arvot ja tavoitteet ohjaavat käytännön valintoja

Tavoitteet ja arvot

Toimeentulon turvaaminen
Kannustaminen työnteekoon
Osallistaminen
Riskeiltä suojaaminen
Tulojen tasaaminen
Yksilöllisten elämäntilanteiden huomioiminen
Yksinkertaisuus

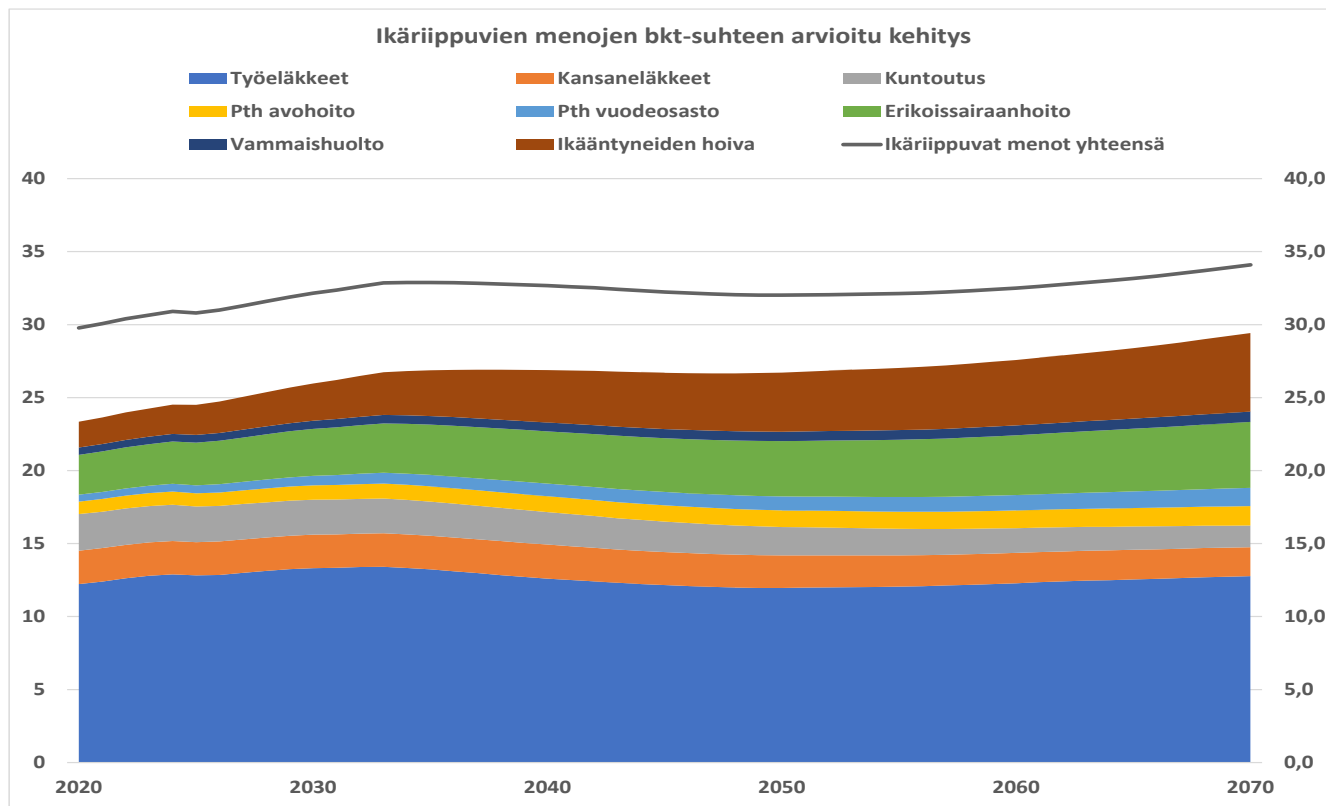
Perusvalinnat

Velvoittavuus
Syyperusteisuus
Yksilökohtaisuus
Tarveharkinta
Asumisperusteisuus
Sosiaaliturvan taso(t)
Rahoitus

Käytännön toteutus

Etuuksien saannin ehdot ja määräytymisperusteet
Palveluiden tarjonta ja toteutus
Toimeenpano
Maksut ja verot

Tulevaisuuden muutostrendit: demografinen muutos

Läh. STN/Juha Honkatukia (THL)

Puheenjohtajiston luonnos kannanottojen rakenteeksi: Lähetekeskustelu 1

Pasi Moisio

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Komitean kannanotot raportteihin

Jaostot ja tutkijaverkosto konkretisoineet komitean kesällä määrittelemiä neljää sosiaaliturvan keskeistä ongelmakokonaisuutta omissa raporteissaan.

Jokaisen raportin loppuun tehdään komitean riittävän yksimielinen kannanotto, jossa kuvataan:

1. Jatkovalmisteluun nostettavat ongelmat
2. Tavoite ongelman ratkaisulle: mikä on toisin, kun ongelma on ratkaistu.
3. Linjaukset sosiaaliturvan perusperiaatteista, joiden pohjalta mahdollisia ratkaisuehdotuksia lähdetään selvittämään.
 - Apuna tässä on Sosiaaliturvan arvovalinnat ja perusperiaatteet -raportti.

Kannanotot muodostavat rungon välimietinnölle

Puheenjohtajiston luonnos kannanottojen rakenteeksi

Puheenjohtajisto laatinut luonnoksen kannanottojen rakenteeksi pohjautuen jaostojen ja tutkijaverkoston selvitystyöhön

Komitea tai jaostot eivät ole sitoutuneet tähän luonnokseen

Puheenjohtajisto työstää kannanottojen rakenteen luonnoksesta seuraavan version 24.5. työkokoukseen komitean palautteen mukaisesti.

Ongelmaraporttien ja kannanottojen luonnoksen työstäminen jatkuu rinnakkain pitkälle syksyyn (vähintään)

1. Sosiaaliturvan monimutkaisuus

1. Etuuksia on paljon ja niissä jokaisessa on omat määräytymisperusteet
2. Tulokäsitteissä ja haku- ja maksuajankohdissa on (tarpeetonta) vaihtelua
3. Perhekäsitteessä ja läheissuhteiden huomioimisessa on vaihtelua
4. Toimeenpanon monimutkaisuus: Tieto ei kulje viranomaisten välillä
5. Toimeenpanon monimutkaisuus: Asiointipalvelut ovat hajanaisia
6. Tietovarantojen ja analytiikan hyödyntämisen kysymykset

2. Ansiotulojen ja sosiaaliturvan yhteensovitus

1. Työelämän muutos (ja osittaisen työskentelyn tukeminen)
2. Yrittäjyys ja sosiaaliturva
3. Sosiaaliturvajärjestelmän kannustinloukut
4. Opiskelu ja osaamisen kehittäminen
5. Työkyvyttömyyden perusteella maksettavat etuudet ja osittainen työskentely

3. Viimesijainen turva, perusturva ja asuminen

1. Toimeentulotuki perusturvan täydentäjänä
2. Toimeentulotuki perusturvan sijasta
3. Asumismenot ja niiden korvaaminen asumistuilla ja toimeentulotuella

4. Palvelujen ja etuuksien yhteensovittaminen

1. Palvelu- ja etuusjärjestelmien erot tarkoituksessa, tavoitteissa ja toimintalogiikassa
2. Palveluihin osallistuminen ei ole etuudensaajille kannustavaa tai velvoittavaa
3. Etuus- ja palvelupolun toimimattomuus yksilön kannalta

5. Mahdolliset ongelmaraporttien ulkopuoliset

1. Opiskelu ja osaamisen kehittäminen

- valmistellaan komitean syksyn kokoukseen

Kysymyksiä

Vastaako tämä komitean näkemystä sosiaaliturvan ongelmista?

Puuttuuko joitain keskeisiä ongelmakokonaisuuksia?

Onko joukossa epäolennaisia ongelmakokonaisuuksia?

Onko jo tunnistettavissa ongelmakokonaisuuksia, joihin ei lähdetä etsimään ratkaisuja?

KESKUSTELU II

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työkokous 24.5. ja muut asiat

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työkokouksen 24.5. aiheet

Koko päivän työkokous

- Aamupäivä: Pienryhmätyöskentely, aiheena keskeiset ratkaistavat ongelmat
- Iltapäivä: Keskustelu jatkovalmisteluun otettavista ongelmista, mahdolliset toimeksiannot jaostoille

Muut asiat

- Riittävä ja välttämätön toimeentuloturva -seminaari 16.6.

Kokouksen päätös ja palaute kokouksen onnistumisesta

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET